

2011178032

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ЛИТВАНИЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Литванија за поттикнување и заемна заштита на инвестиции,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 19 декември 2011 година.

Бр. 07- 5285/1
19 декември 2011 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ЛИТВАНИЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Литванија за поттикнување и заемна заштита на инвестиции, потпишан на 7 март 2011 година, во Вилнус.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, литвански и на англиски јазик, гласи:

ДОГОВОР
МЕЃУ
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
И
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ЛИТВАНИЈА
ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Владата Република Македонија и Владата на Република Литванија, во натамошниот текст „договорни страни“,

- со желба да ја засилат меѓусебната економска соработка во заеднички интерес,

- со цел да создадат поволни услови за инвестиции на инвеститори од едната договорна страна на територијата на другата договорна страна,

- согледувајќи дека поттикнувањето и заштитата на такви инвестиции ќе ја поттикне приватната деловна иницијатива и ќе го зајакне напредокот на двете земји,

се договорија за следното:

Член 1

Дефиниции

За целите на овој Договор

1) Под поимот „инвестиција“ се подразбира било кое средство инвестирано од инвеститор од едната договорна страна на територија на другата договорна страна, под услов инвестицијата да е направена во согласност со законите и прописите на другата договорна страна и вклучува особено, но не и исклучиво:

а) подвижен и недвижен имот, како и кои било други *стварни права*, како што се хипотека, право на задршка, залог и слични права;

б) акции, удели, обврзници, должнички хартии од вредност и било кој друг облик на учество во компанија;

в) парични побарувања или какво било извршување кое има економска вредност;

г) права на интелектуална сопственост, особено авторски права, права на индустриска сопственост (како што се патенти, индустриски дизајни и модели, заштитни знаци, трговски имиња) и know-how;

д) goodwill;

ѓ) било кое право на вршење економски активности доделено со закон или со договор, вклучувајќи концесии за истражување, вадење и експлоатација на природни ресурси.

Било која измена на формата во која средствата се инвестираат или реинвестираат не влијае врз нивниот карактер на инвестиции, под услов таквата измена да се врши во согласност со законите и прописите на договорната страна-домаќин.

2. Под поимот „инвеститор“ се подразбира во врска со која било од договорните страни:

а) секое физичко лице кое е државјанин на таа договорна страна во согласност со нејзините закони и прописи и лице без државјанство, кое постојано престојува на територијата на таа договорна страна;

б) секое правно лице основано во согласност со законите и прописите на таа договорна страна.

3. Под поимот „принос“ се подразбира сите износи остварени од инвестиција, и вклучува особено, но не исклучиво, профити, капитални добивки, камати, дивиденди, надоместоци за авторски права и хонорари.

4. Под поимот „територија“ се подразбира, во врска со која било од договорните страни, територијата под суверенитет на нејзината државата и други области врз кои државата на договорната страна остварува суверени права или јурисдикција во согласност со меѓународното право.

5. Под поимот „закони и прописи“ се подразбира, во врска со која било од договорните страни, законите и прописите кои се во сила на територијата на таа договорна страна.

Член 2

Поттикнување на инвестиции

Секоја договорна страна ги поттикнува инвеститорите од другата договорна страна да вршат инвестиции на нејзината територија и ги признава таквите инвестиции во согласност со нејзините закони и прописи.

Член 3

Заштита и третман на инвестиции

1. Секоја договорна страна обезбедува, во секое време, фер и еднаков третман на инвестициите на инвеститори од другата договорна страна, како и нивна целосна заштита и безбедност.

2. Ниту една договорна страна не го попречува, со неоправдани и дискриминаторни мерки, управувањето, одржувањето, употребата, уживањето или располагањето со инвестиции на инвеститори од другата договорна страна.

3. Секоја договорна страна им доделува на инвестициите на инвеститори од другата договорна страна третман кој не е помалку поволен од третманот доделен на инвестициите на нејзините инвеститори или на инвеститори од која било трета земја, кој и да е поволен.

4. Одредбите од овој договор не се толкуваат на начин на кој ја обврзуваат една од договорните страни да им додели на инвеститорите од другата договорна страна корист од каков било третман, приоритет или привилегија доделена на инвеститорите на која било трета држава врз основа на:

а) која било постојна или идна царинска унија, заеднички пазар, слободна трговска зона, други форми на регионална економска соработка или слични меѓународни договори на кои било која од договорните страни е или може да стане страна;

б) кој било постоен или иден договор во врска со избегнување двојно оданочување или кој било друг договор во врска со оданочување или други фискални прашања.

Член 4

Експропријација

1. Ниту една од договорните страни нема да изврши експропријација, национализација ниту да преземе мерки со ист ефект (во понатамошниот текст „експропријација“), против инвестиции на инвеститори од другата договорна страна, освен ако:

а) таквата експропријација е од јавен интерес и по законска постапка,

б) таквата експропријација се врши на недискриминаторска основа,

в) е доделен навремен, соодветен и ефективен надомест.

2. Надоместот од точка в) од став 1 од овој член соодветствува на пазарната вредност на експроприраната инвестиција непосредно

пред експропријацијата или пред претстојната експропријација да стане јавно позната. Надоместот ја вклучува каматата, пресметана на годишна ЛИБОР основа од денот на експропријација до денот на целосна исплата.

3. Инвеститорите чии средства се експроприрани имаат право на ревизија без непотребно доцнење од страна на соодветните судски или други надлежни и независни органи на договорната страна која врши експропријација за да се утврди дали таквата експропријација и секој поврзан надомест се во согласност со принципите во овој член и законите и прописите на договорната страна која врши експропријација.

Член 5

Надомест за загуби

1. На инвеститорите од едната договорна страна кои трпат загуби во врска со нивните инвестиции на територијата на другата договорна страна поради војна, вонредна состојба, побуна, востание или други слични настани, другата договорна страна им доделува третман не помалку поволен од оној кој им го доделува на своите инвеститори или на инвеститори на која било трета земја, кој и да е поволен.

2. По исклучок на став 1 од овој член, на инвеститорите од едната договорна страна кои трпат загуби на територијата на другата договорна страна кои произлегуваат од:

а) реквизиција на нивните инвестиции или дел од нив од страна на силите или властите на другата договорна страна, или

б) уништување на нивните инвестиции или дел од нив од страна на силите или властите на другата договорна страна, а ситуацијата не налагала такво неопходно извршување, им се доделува реституција или надомест кој во секој случај е навремен, соодветен и ефективен.

Член 6

Трансфери

1. Секоја договорна страна им гарантира на инвеститорите од другата договорна страна слободен трансфер во и надвор од нејзината територија на плаќања поврзани со инвестиции, особено:

а) почетен капитал и дополнителни износи за одржување или проширување на инвестициите;

б) приход;

в) средства од целосна или делумна продажба или ликвидација на инвестицијата;

г) средства за отплата на заеми директно поврзани со инвестицијата;

д) надоместок предвиден во членовите 4 и 5;

ѓ) плаќања поврзани со гаранција или договор за осигурување од член 7;

е) заработки на лица кои работат во странство во врска со инвестиција на нејзината територија.

2. Без да е во спротивност со мерките усвоени од Европската унија, трансферите се вршат во валутата во која е направена првичната инвестиција или во која било слободно конвертибилна валута доколку е договорено со инвеститорот, по важечки девизен курс на денот на трансферот, и реализирани без непотребно доцнење.

3. Договорните страни им доделуваат на трансферите од ставовите 1 и 2 од овој член третман не помалку поволен од оној кој го доделуваат на трансфери поврзани со инвестиции на инвеститори од која било трета земја.

4. По исклучок на горенаведените одредби од овој член, секоја договорна страна може да ги применува законите и прописите на правична, недискриминаторска основа и во добра волја, особено оние поврзани со оданочување и заштита на правата на доверителите.

Член 7

Суброгација

Ако една договорна страна или агенција овластена од неа („прва договорна страна“) изврши плаќање поврзано со гаранција или договор за осигурување во врска со инвестиција на територијата на другата договорна страна („втора договорна страна“), втората договорна страна го признава следново:

а) првата договорна страна да ги преземе сите права и побарувања од обештетената страна согласно со закон или договор,

б) дека првата договорна страна има право да ги остварува таквите права и да ги изврши таквите побарувања преку суброгација, до истиот степен како и обештетената страна.

Член 8

Решавање инвестициски спорови

1. Спорови помеѓу договорна страна и инвеститор од другата договорна страна во врска со инвестиција на таквиот инвеститор на територијата на таа договорна страна се решаваат, доколку е можно, спогодбено. Во случај на спор, инвеститорот ја известува договорната страна на чија територија е направена инвестицијата во писмена форма, вклучувајќи детални информации.

2. Ако таквиот спор не може да се реши спогодбено во рок од шест месеци од датумот на писменото известување од став 1 од овој член, а инвеститорот не го поведе спорот пред националните судови на договорната страна на чија територија е направена инвестицијата, инвеститорот има право да го покрене спорот:

- на арбиража кај национални арбитражни институции на договорната страна во согласност со примеливите арбитражни правила, или

- пред Меѓународниот центар за решавање на инвестициски спорови (ИЦСИД), основан во согласност со Конвенцијата за решавање на инвестициски спорови меѓу држави и државјани на други држави, за помирување или арбитража според Правилата на ИЦСИД за постапување во арбитражни постапки, доколку и двете договорни страни пристапиле кон Конвенцијата, или

- пред „ад хок“ арбитражен суд, основан во согласност со Правилата за арбитража на Комисијата на Обединетите Нации за меѓународно трговско право (УНЦИТРАЛ);

3. Арбитражниот суд од овој член одлучува за спорот во согласност со одредбите од овој договор, применливите правила и принципите на меѓународното право, националното законодавство на договорната страна на чија територија е направена инвестицијата, вклучувајќи ги правилата поврзани со судир на закони.

4. Арбитражната одлука е конечна и обврзувачка за страните во спорот. Секоја договорна страна ја спроведува таквата арбитражната одлука без непотребно доцнење, признаена во согласност со законите и прописите на односната договорна страна, и обезбедува ефективно спроведување на секоја одлука на својата територија.

Член 9

Решавање спорови меѓу договорните страни

1. Секој спор меѓу договорните страни кој се однесува на толкувањето и примената на овој договор се решава, колку што е можно, по дипломатски пат.

2. Доколку договорните страни не можат да постигнат спогодба во рок од шест месеци од започнување на спорот, спорот, по барање од која било договорна страна, се поведува до арбитражен суд.

3. Таков арбитражен суд се основа за секој поединечен случај на следниов начин. Во рок од два месеци од датумот на кој која било договорна страна добила барање за арбитража од другата договорна страна, секоја договорна страна именува по еден арбитар. Двајцата арбитри заедно, во наредните два месеци, избираат трет арбитар, кој е државјанин на трета земја која одржува дипломатски односи со двете договорни страни. Третиот арбитар, откако е одобрен од двете договорни страни, се назначува како претседател на арбитражниот суд.

4. Ако арбитражниот суд не се основа во временскиот рок утврден во став 3 од овој член, секоја од договорните страни може, во отсуство на каков било договор, да го повика Претседателот на Меѓународниот суд на правда да ги направи потребните именувања. Ако Претседателот е државјанин на држава на која било од двете договорни страни, или е поинаку спречен да ја врши функцијата, се повикува Заменикот претседател да ги направи потребните именувања. Ако Заменикот претседател е државјанин на држава на која било од двете договорни страни, или ако тој/таа е спречен/а да ја врши функцијата, членот на Меѓународниот суд на правда следен по хиерархија, кој не е државјанин на држава на која било од двете договорни страни, се повикува да ги направи потребните именувања.

5. Арбитражниот суд ја утврдува сопствената постапка. Арбитражниот суд ги донесува одлуките со мнозинство гласови. Одлуките се конечни и обврзувачки за двете договорни страни.

6. Секоја договорна страна ги сноси трошоците за својот член на арбитражниот суд и за неговото застапување во арбитражната постапка; трошоците за Претседателот и останатите трошоци ги сносат договорните страни подеднакво. Арбитражниот суд може, сепак, да одлучи поголем дел од трошоците да ги сноси едната од двете договорни страни и оваа одлука е обврзувачка за двете договорни страни.

Член 10

Одредби за поповластен третман

Ако со националното законодавство на држава на која било од двете договорни страни или обврски според националното право, кои постојат во моментот или ќе се воспостават подоцна, на инвестициите на инвеститори од другата договорна страна им се доделува третман поповластен од оној обезбеден со овој договор, преовладува таквиот поповластен третман.

Член 11

Консултации

На барање на која било од договорните страни, другата договорна страна се согласува да прави консултации за толкувањето или примената на овој договор.

Член 12

Примена на договорот

Свој договор се применува на инвестиции направени на територијата на едната договорна страна, во согласност со нејзините закони и прописи, од страна на инвеститори од другата договорна страна пред, како и по влегувањето во сила на овој договор, но не се применува на спорови поврзани со инвестиција кој настанала или може да настане, ниту на побарувања кои се порамнети пред влегувањето во сила на овој договор.

Член 13

Измени

Во моментот на влегување во сила на овој договор или во било кое време потоа, одредбите од овој договор може да се изменат на начин како што може да биде договорено во писмена форма помеѓу договорните страни. Таквите измени влегуваат во сила кога договорните страни ќе се известат меѓусебно во писмена форма дека сите нивни внатрешни постапки за влегување во сила на одредбите се завршени.

Член 14

Влегување во сила, траење и прекин на договорот

1. Овој договор влегува во сила на датумот на прием на последното писмено известување со кое договорните страни меѓусебно се известиле дека се завршени нивните внатрешни постапки за влегување во сила на договорот.

2. Овој договор останува во сила за период од петнаесет (15) години. Тој продолжува да биде во сила сè до истекот на дванаесет (12) месеци од датумот на кој секоја од договорните страни ја известува другата, во писмена форма, за прекин на договорот.

3. Во врска со инвестиции направени пред ефективниот датум на прекин на овој договор, одредбите од член 1 до член 12 продолжуваат да се применуваат за период од десет (10) години од тој датум.

Подготвен во два оригинални примероци во ...*ВИЛНУС*... на ...*7. МАРТ 2014*... на македонски, литвански и англиски јазик, пришто сите текстови се подеднакво автентични. Во случај на разлики при толкувањето, преовладува англискиот текст.

За Владата на
Република Македонија

За Владата на
Република Литванија

MAKEDONIЈOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

IR

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

SUSITARIMAS

DĖL

INVESTICIJŲ SKATINIMO IR APSAUGOS

Makedonijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė, toliau – Susitariančiosios Šalys,

siekdamos stiprinti ekonominį bendradarbiavimą abicm valstybėms naudingomis sąlygomis;

pasiryžusios sukurti palankias sąlygas investicijoms, kurias vienos Susitariančiosios Šalies investuotojai investuoja kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

pripažindamos, kad investicijų skatinimas ir apsauga skatins privataus verslo iniciatyvą ir kels abiejų šalių gerovę,

s u s i t a r ė :

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Susitarime:

1. Sąvoka „investicija“ reiškia bet kokį turtą, kurį vienos Susitariančiosios Šalies investuotojas investuoja kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, laikydamasis kitos Susitariančiosios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų, ir visų pirma, bet ne išimtinai, apima:

a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir bet kurias kitas turtines teises, būtent hipoteką, teisę į skolininko turtą, įkeitimą bei panašias teises;

b) akcijas, obligacijas, vertybinius paskolos laiškus ir kitas dalyvavimo įmonės veikloje formas;

c) piniginius reikalavimus ar reikalavimus atlikti bet kokius ekonominę vertę turinčius veiksmus;

d) intelektualinės nuosavybės teises, visų pirma autorių teises, pramoninės nuosavybės teises (būtent patentus, pramoninį dizainą ir modelius, prekių ženklus, juridinių asmenų pavadinimus), ir praktinę patirtį;

e) dalykinę reputaciją;

f) įstatymais ar sutartimis suteiktas bet kokias teises verstis ekonomine veikla, įskaitant koncesijas žvalgyti gamtos išteklius, juos išgauti ir eksploatuoti.

Investuoto ar reinvestuoto turto formos pakeitimas nekeičia investicijos pobūdžio, jei tik tas pakeitimas atliktas pagal investiciją priimančiosios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Sąvoka „investuotojas“ abiem Susitariančiosioms Šalims reiškia:

a) bet kurį fizinį asmenį, kuris pagal tos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus yra jos pilietis, ir asmenį be pilietybės, nuolat gyvenantį Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

b) bet kurį juridinį asmenį, įsteigtą pagal tos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

3. Sąvoka „pajamos“ reiškia visas iš investicijos gautas lėšas, įskaitant visų pirma, bet ne išimtinai, pelną, turto vertės padidėjimo pajamas, palūkanas, dividendus, autoriaus honorarus ir atlyginimus.

4. Sąvoka „teritorija“ reiškia suverenią Susitariančiosios Šalies teritoriją, kurioje ta Susitariančioji Šalis įgyvendina suverenitetą, ir kitas teritorijas, kuriose Susitariančiosios Šalies valstybė pagal tarptautinę teisę įgyvendina suverenas teises ar jurisdikciją.

5. Sąvoka „įstatymai ir kiti teisės aktai“ abiem Susitariančiosioms Šalims reiškia įstatymus ir kitus teisės aktus, galiojančius jų valstybės teritorijoje.

2 straipsnis

Investicijų skatinimas

Viena Susitariančioji Šalis skatina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojus investuoti savo teritorijoje ir priima tokias investicijas pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus.

3 straipsnis

Investicijų apsauga ir režimas

1. Viena Susitariančioji Šalis visuomet užtikrina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms teisingą ir lygiavertį režimą bei garantuoja visišką jų saugumą ir apsaugą.

2. Nė viena Susitariančioji Šalis vienašalėmis ar diskriminacinėmis priemonėmis netrukdo kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams valdyti, palaikyti ir naudoti investicijas bei naudotis ar disponuoti jomis.

3. Viena Susitariančioji Šalis taiko kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms ne mažiau palankų režimą, negu tas, kurį ji taiko savo ar bet kurios trečiosios valstybės investuotojams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis konkrečiam investuotojui.

4. Šio Susitarimo nuostatos neturi būti aiškinamos taip, kad įpareigotų vieną Susitariančiąją Šalį taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams palankesni režimą, lengvatas ar privilegijas, kurios bet kurios trečiosios valstybės investuotojams taikomos dėl:

a) bet kokios esamos ar būsimos muitų sąjungos, bendros rinkos, laisvosios prekybos zonos ar kitokio regioninio ekonominio bendradarbiavimo arba panašių tarptautinių susitarimų, kurių šalis yra arba gali būti kuri nors Susitariančioji Šalis;

b) esamų ar būsimų susitarimų, susijusių su dvigubo apmokestinimo išvengimu ar bet kurių kitų susitarimų, susijusių su apmokestinimu ar kitais fiskaliniais dalykais.

4 straipsnis

Ekspropriacija

1. Nė viena Susitariančioji Šalis neeksproprijuoja, nenacionalizuoja kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijų ir netaiko joms priemonių, sukeliančių panašias pasekmes (toliau – ekspropriacija), išskyrus atvejus, kai:

a) tokia ekspropriacija atliekama įstatymų nustatyta tvarka visuomenės poreikiams,

b) tokia ekspropriacija atliekama nediskriminaciniu pagrindu,

c) suteikiama neatidėliotina, atitinkama ir veiksminga kompensacija.

2. Kompensacija, nurodyta šio straipsnio 1 dalies c punkte, atitinka eksproprijuotų investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba prieš tai, kai apie numatomą ekspropriaciją tapo viešai žinoma, atsižvelgiant į tai, kas įvyko

anksčiau; tokia kompensacija išmokama be pagrindo neatidėliojant. Į ją įskaičiuojamos palūkanos, skaičiuojamos pagal metinį Londono bankų biržos kursą (LIBOR) nuo ekspropriacijos datos iki visiško išmokėjimo.

3. Investuotojai, kurių turtas eksproprijuojamas, turi teisę, kad eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies valstybės teisminės ar kitos kompetentingos ir nepriklausomos institucijos nedelsdamos išnagrinėtų jų bylą ir nustatytų, ar tokia ekspropriacija ir su ja susijusi kompensacija atitinka šio straipsnio principus ir eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

5 straipsnis

Nuostolių kompensavimas

1. Vienos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurie patiria nuostolių, susijusių su jų investicijomis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo, nepaprastosios padėties įvedimo, sukilimo, maišto ar kitų panašių įvykių, pastaroji Susitariančioji Šalis taiko ne mažiau palankų režimą, negu tas, kurį ta Susitariančioji Šalis taiko savo arba bet kurios trečiosios valstybės investuotojams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis.

2. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 dalies nuostatų, vienos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurie kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje patiria nuostolių dėl:

a) pastarosios karinių pajėgų ar valdžios institucijų įvykdytos jų investicijų visiškos ar dalinės rekvizicijos, arba

b) pastarosios karinėms pajėgoms ar valdžios institucijoms be būtinybės sunaikinus jų investicijas ar jų dalį,

taikoma restitucija arba neatidėliotinai išmokama atitinkama ir veiksminga kompensacija.

6 straipsnis

Pervedimas

1. Viena Susitariančioji Šalis garantuoja kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kad į jos teritoriją ir iš jos teritorijos bus be apribojimų pervedamos su investicijomis susijusios lėšos, visų pirma:

a) pradinis kapitalas ir papildomos sumos investicijoms palaikyti ar plėtoti;

b) pajamos;

- c) įplaukos, gautos visiškai ar iš dalies pardavus ar likvidavus investicijas;
- d) lėšos, skirtos su investicija tiesiogiai susijusioms paskoloms apmokėti;
- e) kompensacijos pagal 4 ir 5 straipsnių nuostatas;
- f) mokėjimai, vykdomi vadovaujantis 7 straipsnyje nurodyta garantija ar draudimo sutartimi;
- g) užsienyje įdarbintų asmenų, kurių darbas jos teritorijoje susijęs su investicijomis, darbo užmokestis.

2. Nepažeidžiant Europos Sąjungos nustatytų priemonių, pervedimai atliekami be pagrindo neatidėliojant valiuta, kuria buvo atliktos investicijos, ar, investuotojui sutikus, bet kuria konvertuojama valiuta pagal atitinkamą pervedimo dieną galiojantį valiutos keitimo rinkos kursą.

3. Susitariančiosios Šalys taiko šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems pervedimams ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį jos taiko pervedimams, susijusiems su bet kurios trečiosios valstybės investuotojų investicijomis.

4. Nepaisydama pirmesnių šio straipsnio nuostatų, kiekviena Susitariančioji Šalis gali teisingai, nediskriminuodama ir sąžiningai taikyti įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius pirmiausia su apmokestinimu ir kreditorių teisių apsauga.

7 straipsnis

Subrogacija

Jeigu viena Susitariančioji Šalis ar jos paskirtoji agentūra (pirmoji Susitariančioji Šalis) sumoka pagal suteiktą garantiją ar draudimo sutartį, susijusią su kitos Susitariančiosios Šalies (antroji Susitariančioji Šalis) valstybės teritorijoje esančia investicija, antroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

a) kompensaciją gavusios šalies visų teisių ir reikalavimų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai pagal įstatymą arba pagal teisinį sandorį ir

b) pirmosios Susitariančiosios Šalies teisę naudotis subrogacijos būdu įgytomis teisėmis ir reikalavimais taip, kaip tuo naudojasi šalis, kuriai buvo atlyginti nuostoliai.

8 straipsnis

Investicinių ginčų sprendimas

1. Vienos Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investuotojo ginčai, susiję su pastarojo investicijomis pirmosios valstybės teritorijoje, sprendžiami, jei įmanoma, taikiai. Investuotojas apie kilusį ginčą raštu praneša Susitariančiajai Šaliai, kurios valstybės teritorijoje atliktos investicijos, kartu pateikdamas išsamią informaciją.

2. Jeigu per šešis mėnesius nuo tada, kai buvo gautas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pranešimas raštu, tokio ginčo nepavyko išspręsti taikiai ir investuotojas neperdavė ginčo spręsti Susitariančiosios Šalies, kurios valstybės teritorijoje atliktos investicijos, nacionaliniams teismams, investuotojas turi teisę perduoti ginčą spręsti:

- Susitariančiųjų Šalių nacionalinėms komercinio arbitražo institucijoms pagal taikytinas arbitražo taisykles, arba

- Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (ICSID), įsteigtam pagal Konvenciją dėl valstybių ir kitų valstybių fizinių bei juridinių asmenų investicinių ginčų sprendimo, dėl sutaikinimo ar arbitražo pagal ICSID arbitražo proceso taisykles, jei abi Susitariančiosios Šalys yra šios Konvencijos šalys, arba

- *ad hoc* arbitražui, sudarytam pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles.

3. Arbitražo teismas sprendžia ginčą vadovaudamasis šio Susitarimo nuostatomis, taikytinomis tarptautinės teisės normomis ir principais, Susitariančiosios Šalies, kurios valstybės teritorijoje atliktos investicijos, nacionalinės teisės aktais, įskaitant taisykles, taikomas teisės aktų kolizijos atvejais.

4. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi ginčo šalims. Abi Susitariančiosios Šalys nedelsdamos vykdo šiuos sprendimus, pripažintus pagal atitinkamos Susitariančiosios Šalies įstatynus ir kitus teisės aktus, ir imasi priemonių juos veiksmingai įgyvendinti savo teritorijoje.

5. Nė viena Susitariančioji Šalis gynybai nesiremia tuo, kad visų ar dalies nuostolių atlyginimas ar kitokia kompensacija buvo išmokėta ar turi būti išmokėta pagal suteiktą garantiją arba draudimo sutartį.

9 straipsnis

Susitariančiųjų Šalių ginčų sprendimas

1. Bet koks Susitariančiųjų Šalių ginčas dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo, kiek įmanoma, sprendžiamas diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu Susitariančiosioms Šalims nepavyksta susitarti per šešis mėnesius nuo ginčo pradžios, ginčas bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu perduodamas nagrinėti arbitražui.

3. Arbitražas kiekvienu konkrečiu atveju sudaromas taip: per du mėnesius nuo dienos, kai viena Susitariančioji Šalis gauna pranešimą iš kitos Susitariančiosios Šalies apie prašymą spręsti ginčą arbitraže, abi Susitariančiosios Šalys paskiria po vieną arbitrą. Šie du arbitrai per du mėnesius išrenka trečią arbitrą, kuris yra trečiosios valstybės, palaikančios diplomatinius santykius su abiem Susitariančiosiomis Šalimis, pilietis. Abiem Susitariančiosioms Šalims pritarus, trečiasis arbitras skiriamas arbitražo pirmininku.

4. Jeigu per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą laikotarpį arbitražo teismas nebuvo sudarytas ir jei nėra jokio kito susitarimo, bet kuri Susitariančioji Šalis gali prašyti Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininką atlikti būtinus paskyrimus. Jeigu pirmininkas yra vienos Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti nurodytos funkcijos, teisė atlikti būtinus paskyrimus suteikiama Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojui. Jeigu pirmininko pavaduotojas yra vienos Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis arba jis ar ji taip pat negali atlikti nurodytos funkcijos, būtiną paskyrimą atlikti prašoma kito pagal vyresnumą Tarptautinio Teisingumo Teismo nario, kuris nėra Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis.

5. Arbitražo teismas pats nustato savo darbo tvarką. Arbitražas sprendimus priima balsų dauguma. Sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiem Susitariančiosioms Šalims.

6. Abi Susitariančiosios Šalys apmoka išlaidas, susijusias su jų paskirto arbitro veikla ir su atstovavimu joms nagrinėjant ginčą arbitraže; išlaidas, susijusias su arbitražo pirmininko veikla, ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys dengia po lygiai. Tačiau arbitražas gali nuspręsti, kad didesnę išlaidų dalį padengia viena Susitariančioji Šalis, ir toks sprendimas privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims.

10 straipsnis

Palankesnės nuostatos

Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies valstybės įstatymai ar jos įsipareigojimai pagal tarptautinę teisę, galiojantys šiuo metu ar galiosiantys ateityje, suteikia kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms palankesnę režimą negu šis Susitarimas, taikomas šis palankesnis režimas.

11 straipsnis

Konsultacijos

Vienos Susitariančiosios Šalies prašymu kita Susitariančioji Šalis sutinka nedelsdama surengti konsultacijas dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo.

12 straipsnis

Susitarimo taikymas

Šis Susitarimas taikomas vienos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms kitos Susitariančiosios Šalies valstybės teritorijoje pagal pastarosios įstatymus ir kitus teisės aktus prieš įsigaliojant šiam Susitarimui arba jam įsigaliojus, tačiau netaikomas su investicijomis susijusiems ginčams, kurie iškilo ar galėjo kilti iki šio Susitarimo įsigaliojimo, ar bet kuriems ginčams, kurie buvo išspręsti iki šio Susitarimo įsigaliojimo.

13 straipsnis

Pakeitimai

Įsigaliojant šiam Susitarimui ar bet kuriuo metu vėliau šio Susitarimo nuostatos gali būti keičiamos pagal rašytinį Susitariančiųjų Šalių susitarimą. Tokie pakeitimai įsigalioja tada, kai Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai įvykdžiusios visas šiam Susitarimui įsigaliojimo reikalingas vidaus procedūras.

14 straipsnis

Susitarimo įsigaliojimas, trukmė ir nutraukimas

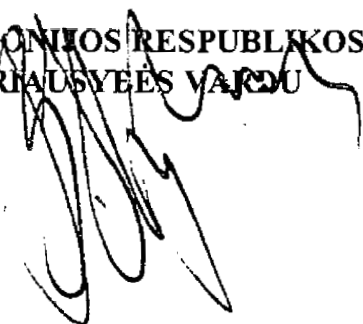
1. Šis Susitarimas įsigalioja tą dieną, kai Susitariančiosios Šalys gauna paskutinį rašytinį pranešimą, kuriuo jos informuoja viena kitą apie tai, kad įvykdytos atitinkamos vidaus teisės procedūros, būtinos šiam Susitarimui įsigalioti.

2. Šis Susitarimas galioja penkiolika (15) metų. Pasibaigus šiam laikotarpiui jis galioja toliau, kol praeina dvylika (12) mėnesių nuo tos dienos, kai viena Susitariančioji Šalis raštu pranešė kitai Susitariančiajai Šaliai apie šio Susitarimo nutraukimą.

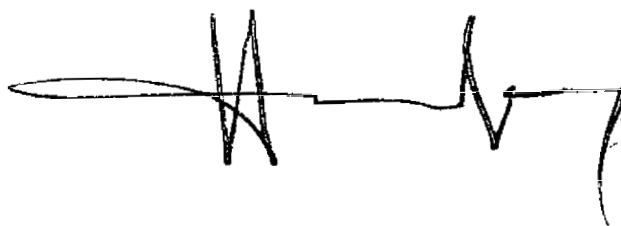
3. Investicijoms, atliktoms iki šio Susitarimo nutraukimo dienos, dar dešimt (10) metų nuo tos dienos taikomos šio Susitarimo 1–12 straipsnių nuostatos.

PASIRAŠYTA 2011 m. Kovo 7 d. Vilniuje
dviem originaliais egzemplioriais makedonų, lietuvių ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl aiškinimo, vadovaujamas tekstą anglų kalba.

MAKEDONIOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

A G R E E M E N T
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
ON THE PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Macedonia and the Government of the Republic of Lithuania, hereinafter referred to as "the Contracting Parties",

- desiring to intensify economic cooperation between them on mutually advantageous conditions,

- determined to create favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

- recognising that the promotion and protection of such investments will stimulate private business initiative and increase the prosperity of both countries,

have agreed as follows:

Article 1
Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" shall mean every kind of asset, invested by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, provided that the investment has been made in accordance with the laws and regulations of the other Contracting Party, and shall include in particular, though not exclusively:

a) movable and immovable property as well as any other rights *in rem*, such as mortgages, liens, pledges and similar rights;

b) shares, stocks, bonds, debentures and other forms of participation in an enterprise;

c) claims to money or to any performance having an economic value;

d) intellectual property rights, in particular copyrights, industrial property rights (such as patents, industrial designs and models, trade marks, trade names) and know-how;

e) goodwill;

f) any right to conduct economic activities conferred by law or under contract, including concessions to search for, extract and exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investment, provided such an alteration is made in accordance with the laws and regulations of the host Contracting Party.

2. The term "investor" shall mean in respect of either Contracting Party:

a) any natural person who is a national of that Contracting Party according to its laws and regulations and a person without nationality, permanently residing in the territory of that Contracting Party;

b) any legal person constituted under the laws and regulations of that Contracting Party.

3. The term "returns" shall mean all amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, capital gains, interest, dividends, royalties and fees.

4. The term "territory" shall mean in respect of either Contracting Party the territory under the sovereignty of its State and other areas over which the State of the Contracting Party exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with international law.

5. The term "laws and regulations" shall mean in respect of either Contracting Party the laws and regulations in force in the territory of that Contracting Party.

Article 2 Promotion of Investments

Each Contracting Party shall encourage investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

Article 3 Protection and Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall at all times ensure fair and equitable treatment of the investments made by investors of the other Contracting Party as well as their full security and protection.

2. Neither Contracting Party shall impair by arbitrary or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments made by investors of the other Contracting Party.

3. Each Contracting Party shall accord to the investments made by investors of the other Contracting Party treatment no less favourable than that accorded to the investments made by its own investors or by investors of any third State, whichever is more favourable.

4. The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege accorded to the investors of any third State by virtue of:

a) any existing or future customs union, common market, free trade area, other forms of regional economic cooperation or similar international arrangements to which either Contracting Party is or may become a party;

b) any existing or future agreements relating to avoidance of double taxation or any other arrangement relating to taxation or other fiscal matters.

Article 4 Expropriation

1. Neither Contracting Party shall expropriate, nationalise or take measures having equivalent effect (hereinafter referred to as "expropriation") against investments of investors of the other Contracting Party, unless:

- a) such expropriation is in the public interest and under due process of law,
- b) such expropriation is carried out without discrimination,
- c) prompt, adequate and effective compensation is given.

2. The compensation mentioned in point c) of the paragraph 1 of this Article shall be equivalent to the market value of the expropriated investment immediately before the expropriation occurred or the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier, and shall be paid without undue delay. The compensation shall include interest calculated on the annual LIBOR basis from the date of expropriation until the date of full payment.

3. Investors, whose assets are being expropriated shall have a right to a review without undue delay by the appropriate judicial or other competent and independent authorities of the expropriating Contracting Party to determine whether such expropriation and any related compensation conforms to the principles of this Article and the laws and regulations of the expropriating Contracting Party.

Article 5 Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party who suffer losses relating to their investments in the territory of the other Contracting Party due to war, a state of national emergency, insurrection, riot or other similar events, shall be accorded by the latter Contracting Party, treatment no less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

a) requisitioning of their investments or part thereof by the latter's forces or authorities, or

b) destruction of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

Article 6 Transfers

1. Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party free transfer into and out of its territory of payments related to an investment, in particular:

a) initial capital and additional amounts for the maintenance or extension of the investment;

b) returns;

c) proceeds from total or partial sale or liquidation of the investment;

d) funds in repayment of loans directly related to the investment;

e) compensation provided for in Articles 4 and 5;

f) payments under a guarantee or insurance contract referred to in Article 7;

g) earnings of personnel engaged from abroad in connection with an investment in its territory.

2. Without prejudice to measures adopted by the European Union, transfers shall be made in the currency in which the original investment was made or in any freely convertible currency if agreed upon by the investor, at the market rate of exchange on the date of transfer, and effected without undue delay.

3. The Contracting Parties shall accord to the transfers referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article treatment no less favourable than that accorded to transfers related to investments made by investors of any third State.

4. Notwithstanding the foregoing provisions of this Article, either Contracting Party may maintain equitable, non-discriminatory and good faith application of the laws and regulations in particular relating to taxation and protection of rights of creditors.

Article 7 Subrogation

If one Contracting Party or its designated agency ("the first Contracting Party") makes a payment under a guarantee or contract of insurance given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party ("the second Contracting Party"), the second Contracting Party shall recognise:

a) the assignment to the first Contracting Party by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified, and

b) that the first Contracting Party is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation, to the same extent as the party indemnified.

Article 8 Settlement of Investment Disputes

1. Disputes between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party relating to an investment of the latter in the territory of the former shall, if possible, be settled amicably. In the event of a dispute the Contracting Party in whose territory the investment was made shall be notified in writing, including detailed information, by the investor.

2. If such a dispute cannot be settled amicably within six months from the date of the written notification provided in paragraph 1 of this Article, and the investor has not submitted the dispute to the national courts of the Contracting Party in whose territory the investment was made, the investor shall be entitled to submit the dispute either to:

- arbitration by national commercial arbitration institutions of the Contracting Parties under the applicable arbitration rules, or to
- the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (ICSID) established under the Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States for conciliation or arbitration under ICSID Rules of Procedure for Arbitration Proceedings if both of the Contracting Parties have acceded to the Convention; or to
- an *ad hoc* arbitral tribunal, established in accordance with the Arbitration Rules of United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

3. Arbitral tribunal under this Article shall decide the dispute in accordance with the provisions of this Agreement, the applicable rules and the principles of international law, the national law of the Contracting Party in whose territory the investment was made, including the rules relative to conflicts of law.

4. The awards of arbitration shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out without delay any such award, recognised in accordance with the laws and regulations of the respective Contracting Party, and shall provide for the effective enforcement of such awards in its territory.

5. Neither Contracting Party shall assert as a defence that indemnification or other compensation for all or part of the alleged damage has been received or will be received pursuant to a guarantee or insurance contract.

Article 9

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, as far as possible, be settled through the diplomatic channels.

2. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of the dispute, the latter shall, upon the request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal.

3. Such an arbitral tribunal shall be constituted for each case in the following way. Within two months from the date on which either Contracting Party receives from the other Contracting Party a request for arbitration, each

Contracting Party shall appoint one arbitrator. These two arbitrators shall together, within a further two months period, select a third arbitrator who is a national of a third State which maintains diplomatic relations with both Contracting Parties. The third arbitrator, once approved by the two Contracting Parties, shall be appointed as Chairman of the arbitral tribunal.

4. If the arbitral tribunal has not been constituted within the periods specified in paragraph 3 of this Article, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of State of either Contracting Party, or is otherwise prevented from discharging this function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of State of either Contracting Party or if he/she also is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of State of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitral tribunal shall determine its own procedure. The arbitral tribunal shall reach its decisions by a majority of votes. The decisions shall be final and binding upon each Contracting Party.

6. Each Contracting Party shall bear the costs of its own member of the arbitral tribunal and of its representation in the arbitration proceedings; the costs of the Chairman and remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The arbitral tribunal may, however, decide that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties and such award shall be binding on both Contracting Parties.

Article 10 **More Favourable Provisions**

If the domestic law of the State of either Contracting Party or obligations under international law, existing at present or established hereafter, entitle investments by investors of the other Contracting Party to treatment more favourable than that provided by this Agreement, such more favourable treatment shall prevail.

Article 11 Consultations

Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall agree promptly to hold consultations on the interpretation or application of this Agreement.

Article 12 Application of the Agreement

This Agreement shall apply to the investments made in the territory of one of the Contracting Parties in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to as well as after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose or could have arisen, or any claim which was settled before its entry into force.

Article 13 Amendments

At the time of entry into force of this Agreement or at any time thereafter the provisions of this Agreement may be amended in such a manner as may be agreed in writing between the Contracting Parties. Such amendments shall enter into force when the Contracting Parties have notified each other in writing that all their respective internal procedures for their entry into force have been completed.

Article 14 Entry into Force, Duration and Termination

1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification with which the Contracting Parties have informed each other that their respective internal legal procedures for its entry into force have been completed.

2. This Agreement shall remain in force for a period of fifteen (15) years. It shall continue to be in force thereafter until the expiration of twelve (12) months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other.

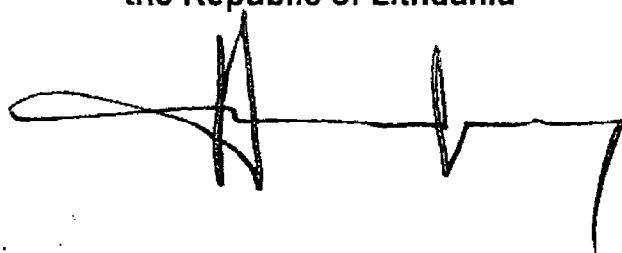
3. With respect to investments made prior to the effective date of termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 through 12 shall continue to be applicable for a further period of ten (10) years from such date.

Done in two original copies at ...*Vilnius*... on ...*7 MARCH 2011*... in the Macedonian, Lithuanian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergent interpretation, the English text shall prevail.

**For the Government of
the Republic of Macedonia**

**For the Government of
the Republic of Lithuania**

Член 3

Министерството за финансии се определува како надлежен орган на државната управа што ќе се грижи за извршување на овој договор.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.